

Ræson i, at man lige i Begyndelsen af Motiverne til et Revisionsforslag siger: Loven har virket udmærket efter sit Formaal, og saa dog foreslaar at indføje i den Bestemmelser, der i alle Tilfælde vil kunne hemme vedkommende Lovs Fremdrift og muligvis endog blive skæbnesvaner for hele den Institution, som Loven indførte. Og det er ikke blevet mindre udpræget ved de mærkværdige Ord, den højtærede Indenrigsminister fremkom med i Gaar i sine korte Bemærkninger, om, at denne Lov ikke kunde regne paa Villie, medmindre Indtægtsgrænserne blev sat fornuftigt i § 5. Han var villig til at debattere, hvorvidt de Grænser, han havde foreslaaet, var de rette, men han betragtede det som nødvendigt for den Villie, Loven skulde mødes med, at man fik Grænserne sat rigtigt.

Naar jeg nu altsaa meget mod min Villie og, jeg tror ærede Medlemmer vil indrømme mig, ogsaa meget mod min Vane kommer til at indlede med nogle almindelige Betragtninger vedrørende Principperne i denne Lov, vil jeg koncentrere det hele, for at man ikke skal tabe Hovedsynspunkterne af Syne, om 3 enkelte Punkter, om Indtægtsgrænsen i § 5, om Arbejdsanvisningen i § 13, 7de Stykke, og om § 15, den fortsatte Understøttelse. Og jeg skal befytte mig paa at fremstille de almindelige Betragtninger saa objektivt og saa lidt udæskende til alle Sider som paa nogen Maade muligt, saa at man, selv om man ikke kan være enig med mig om selve Resultatet, dog vil indrømme mig, at Grundlaget, hvorpaa jeg bygger, er et saadant, at det fra alle Sider maa anerkendes som et fælles Grundlag. Det er nemlig min Anskuelse, at naar vi kommer til Revision af denne sidste Lov, vi faar forelagt i Aar af social Natur, nærmer vi os ikke blot det vanskeligste og det smerteligste af alle den moderne Samfundsbygningens Problemer, nemlig den arbejdsvilliges og arbejdskraftiges ufrivillige Arbejdsløshed, men vi nærmer os ogsaa et Problem, hvis Løsning maa ligge alle, der beskæftiger sig med social Politik, lige nær paa Hjerte. Det er nemlig saa sandt, som det er sagt, og det er sagt mange Gange, at intet Parti og ingen enkelt Teori kan tilegne sig Ønskeligheden af dette Problems Løsning som sin Ejendommelighed eller sit Særeje, ja, jeg kan godt gaa saa vidt at sige: Det er maaske endog tvivlsomt, om ikke de socialt konservativt tænkende har nok saa megen Interesse som de radikalt tænkende i at faa

dette Spørgsmaal ordentligt løst, hvad enten vi tænker paa Aarsagerne til denne Meningsløshed eller paa Følgerne. For de socialt konservative Retninger er dette Problem nemlig pinefuldt som den onde Samvittigheds Pine, fordi Samfundets Brøst saa paatageligt, saa aabent ligger fremme her; paa den anden Side er det givet, at for de revolutionære, omstyrte Partier er der ikke nogen bedre Løftestang eller bedre Drivkraft — den driver med mange flere Hestes Kraft end Løn- og Arbejdstidsspørgsmaalet tilsammen — end denne øjensynlige og blodige Uret. Men ogsaa alle vi andre, alle vi, som ikke i Ordene: individuel Frihed og Ejendomsret, ser nogen Hellighed og Ukrænkelighed for Udbytning; som ikke imponeres ved, at der siges: Rør ikke ved det bestaaende Samfund, men som paa den anden Side ikke kan tro paa, at nogen enkelt Teori er i Stand til at omskabe Menneskeskæbner; alle vi, som trofast og stadig sætter os ind i den ene efter den anden opdukende Teori, der tilegner sig Ufejlbarehed og siger: Gaa blot efter den, saa skal det hele nok løse sig, og som griber os selv i overfor dette eneste Spørgsmaal stadig væk mod Forhaabningen at haabe paa, at der dog skulde kunne vise sig en Teori, der giver Nøgleordet til denne sociale Meningsløsheds Hemmelighed og Gaade —, alle vi har ikke andet Formaal nærmere end dette: at faa Spørgsmaalet om Afbødningen af Arbejdsløsheden lagt saa langt ud og bort fra Veldædigheds- og dermed ogsaa fra Velvilligheds-Synspunktet som muligt og faa det lagt lige ind i Hjertet af Samfundets Pligt.

Det er vor Opgave, thi det er ikke længere saaledes, at den arbejdsvilliges og arbejdskraftiges Arbejdsløshed beror paa med kortere eller længere Mellemlum tilbagekommende periodiske Depressioner, daarlige Tider, slette Konjunkturer o. s. v., den Slags Ting kan afbødes i et velorganiseret Samfund ved passende Forholdsregler, til Dels ogsaa ved Veldædighed — der kan man anlægge Velvilligheds-Synspunktet —, der kan ogsaa haabes paa, at det i bedre Tider vil kunne gaa opad igen, at man kan hele de Saar, de daarlige Tider har slaaget. Men Forholdet med Arbejdsløsheden, som den udvikler sig nu, er, at der skal en arbejdsløs Reserve til. En arbejdsløs Reserve af Medmennesker er nødvendig, en Reserve, der staar og banker paa Porten for at komme ind og arbejde, er nødvendig efter den Maade, hvorpaa Samfundsbygningen i Øjeblikket